

เรื่อง มังรายศาสตร์ ฉบับวัดไ้ม้งามหลวง มรดกวัฒนธรรมเมืองชายขอบแห่งล้านนา

รายละเอียด

กฎหมายมังรายศาสตร์เป็นการกล่าวถึงวิถีพิจารณาความและตัดสินใจในแง่มุมต่างๆ ของคนในล้านนา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการสั่งสม ถ่ายทอด และเกิดเป็นวัฒนธรรมที่มีรูปแบบอันเป็นอัตลักษณ์ของตนเอง และกระจายแนวคิดดังกล่าวไปยังเมืองโดยรอบที่รับวัฒนธรรมล้านนา ซึ่งไม่ได้หมายรวมถึงเพียงแปดจังหวัดภาคเหนือที่นักวิชาการในชั้นหลังให้นิยามเท่านั้น ศาสตราจารย์สร้อยสวัสดิ์ อ่องสกุล ซึ่งเห็นพ้องกับอาจารย์วิณี พานิชพันธ์ ที่กล่าวถึงดินแดนที่อยู่ภายใต้วัฒนธรรมล้านนา ซึ่งท่านทั้งสองได้กล่าวถึงเมืองตากว่าเป็นเมืองหนึ่งในเมืองชายแดนแห่งวัฒนธรรมธรรม จึงส่งผลให้เมืองตากมีความเป็นเมืองลูกผสมระหว่างวัฒนธรรมลุ่มน้ำปิงตอนบนและวัฒนธรรมปิงตอนล่างที่รับวัฒนธรรมชั้นใหญ่มาจากลุ่มน้ำเจ้าพระยา ประจักษ์พยานที่แสดงให้เห็นวัฒนธรรมเมืองชายตะเข็บแห่งล้านนาที่เห็นได้ง่ายคือ การตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชนลาว วัฒนธรรมอาหาร วัฒนธรรมการพูด(ปากลาว) ประเพณี ที่เป็นแบบไทยๆ ลาวๆ และอีกสิ่งหนึ่งคือ การถ่ายทอดด้านภาษาเขียนหรือตัวธรรมล้านนา

ซึ่งในปัจจุบันวัฒนธรรมนี้น่าจะสูญหายไปแล้วจากสังคมคนลาวในเมืองตาก จะเหลือเพียงตัวอักษรที่ปรากฏ

บนจิตรกรรมฝาผนัง และพิบสาที่ถูกรักษาตามวัดในชุมชนลาวของเมือง ซึ่งยังขาดผู้ศึกษาเพื่อคลี่คลายปมการอพยพของกลุ่มลาวในเมืองตาก มีเพียงงานวิจัยไม่กี่ชิ้นที่ศึกษาเอกสารชั้นต้นบนพิบสาในเมืองตาก ดังเช่นเมื่อนานมาแล้วมีการลงมาจากเก็บรวบรวมเอกสารบนพิบสาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ถ่ายไมโครฟิล์ม ที่เคยลงมาศึกษาพิบสาที่วัดไม้งามหลวง อันเป็นวัดเก่าแห่งหนึ่งในชุมชนคนลาวแห่งเมืองตาก พบการคัดลอกมังรายศาสตร์ นำไปสู่การปริวรรต เรียกมังรายศาสตร์ฉบับที่พบที่เมืองตาก ว่า “มังรายศาสตร์ฉบับวัดไม้งามหลวง” เป็นเรื่องที่น่าเสียดายที่เมืองตากของเราเป็นเมืองอันมีอายุยาวนานร่วมสมัยทั้งสมัยก่อนประวัติศาสตร์ สมัยสุโขทัย ล้านนา อยุธา และรัตนโกสินทร์ แต่ขาดการศึกษาเรื่องราวจากนักวิชาการอย่างลุ่มลึกซึ่งในไม่ช้าหากเรายังคงหลงลืม และรังศึกษาเรื่องจากภายนอกวันหนึ่งเราอาจจะไม่รู้จักบ้านตัวเองเลยก็ได้

ผมหวังว่าสักวันทางจังหวัดคงเล็งเห็นถึงความสำคัญของประวัติศาสตร์ท้องถิ่นและกำหนดให้เป็นวาระแห่งท้องถิ่นเพื่อให้คนในตื่นตัว และเกิดงานวิชาการระดับท้องถิ่นในอนาคต

(ที่มาของเรื่อง 777 ปีชาตกาลพญามังราย อภิชาติ ศิริชัย ,ประวัติศาสตร์ล้านนา สวัสดิ อ่องสกุล)

คำสำคัญ : มังรายศาสตร์

ที่มา : <https://www.facebook.com/laoruengmuengtak/photos/961050300651844>

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2022-02-04

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=2071&code_db=610001&code_type=TK001